

ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ БІЛОГО ЛЕЛЕКИ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Створено та встановлено платформу під гніздо на залізобетонній опорі, розроблено методи охорони гнізд білих лелек, що дозволить убезпечити птахів та зберегти їх популяцію.

Ключові слова: Охорона, популяція, білий лелека, гніздо

Abstract

A platform for a nest on a reinforced concrete support was created and installed, methods of protection of nests of white storks were developed, which will allow to protect birds and preserve their population.

Keywords: Protection, population, white stork, nest

Вступ

Білий лелека є незмінним супутником нашого народу.

Кількість лелек та їх гнізд у нашому краї постійно зменшується. Головною причиною лелечого дискомфорту в зоні помешкання й досі залишається людина. Вона призводить до не зворотніх змін у навколишньому середовищі.

Мета роботи: збільшити популяцію білих лелек створюючи штучні гніздівлі, розвинути почуття відповідальності в молодому поколінні та запобігання зменшенню кількості існуючих гнізд.

Результати дослідження

Таблиця 1 – Аналіз фенологічних спостережень (2019 рік, провулок Вербовий)

Що спостерігали	Про що довідались в результаті спостережень
Приліт птахів	18 - 21 березня
Облаштування гнізда	25 березня – 15 квітня
Поява яєць	26 квітня – 1 яйце 29 квітня – 2 ге яйце 3 травня – 3 те яйце
Колір яйця	Білий
Початок насиджування	з 26 квітня
Поява пташенят	27 травня – 3 червня
Зовнішній вигляд пташенят	Новонароджені лелечата вдягнені у ніжний сірувато-білий пух, дзьоб у них темний, ніжки — жовто-рожеві.
Догляд за пташенятами	До 18 червня дорослі птахи постійно були біля пташенят. Годували їх обидва птахи. Вони приносили їжу у дзьобі чи в глотці. З 18 червня пташенята залишались у гнізді без батьків.
Виліт пташенят з гнізда	26 липня
Відліт лелек	22 серпня

1. Під час виконання роботи ми знайшли та дослідили гнізда білих лелек у с. Михалкове та Непоротове. Кожне гніздо нами взято на облік і подане у сільську раду з подальшим обліком.
2. Були досліджені причини зникнення гнізд, де проживали лелеки.
3. Провели облік кількості птахів на території сіл Михалкове та Непоротове у 2018 - 2019 роках.
4. Порахували кількість гнізд білого лелеки на території Сокирянського району та місця їх гніздування. Ці дані можуть стати першим етапом для моніторингу гнізд лелек на Сокирянщині.
5. Виготовили металеву платформу під гніздо лелек, та гніздо з лози на платформу
6. Встановили три штучні гніздівлі для лелек. (вулиця Макаренка, вулиця Сковороди, вулиця Шевченка).
7. Через районну газету «Дністрові зорі» закликали жителів району долучитися до акції «У кожному селі лелече гніздо», метою якої є побудова штучних гніздівель для лелек.
8. Виготовили брошуру «Лелеки - давні супутники людини. Збережемо їх!».
9. Проведено свято « Білий лелека на хаті – бути добру», де були запрошені господарі на подвір'ях яких розміщені гнізда лелек.
10. Беремо участь у науково – практичних семінарах і програмах спрямованих на охорону білого лелек

Висновки

На залізобетонній опорі ЛЕП було встановлено спеціальну платформу для підняття гнізда ,тим самим убезпечення його від аварій на лініях електропередач, всі гнізда на досліджуваній території були взяті під опис місцевою владою, проведено заходи для школярів..

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Охорона білого лелеки в Польщі, Україні та Білорусі / Андрій Бокотей, Іренеуш Калуга, Андрій Абрамчук ; [за ред. Андрія Бокотей]. – Львів : Природниче товариство „Восіан”, 2010. –20 с.
2. Чарівний світ білого лелеки / В. М. Грищенко ; Українське товариство охорони птахів. - Чернівці : Золоті литаври, 2005. - 160 с.

Хрептієвська Валерія Віталіївна - студент групи ТЗД-20б ,Інститут Екологічної Безпеки та Моніторингу Довкілля, Вінницький національний технічний університет, м.Вінниця e-mail Chreptiewska@gmail.com

Науковий керівник: *Кватернюк Сергій Михайлович* – д-р техн. наук, професор кафедри екології та екологічної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Khreptievskaya Valeria Vitalievna - student of TZD-20b group, Institute of Ecological Safety and Environmental Monitoring, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia e-mail Chreptiewska @ gmail.com

Supervisor: *Kvaterniuk Serhii M.* — Dr. Sc. (Eng.), Professor of the Department of Ecology and Environmental Safety, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia